

การศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE BASIC EDUCATION CURRICULUM B.E. 2544
IN THE FOREIGN LANGUAGE LEARNING AREA IN PUBLIC BASIC EDUCATION SCHOOLS
UNDER SURIN EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE THREE

พิไลลักษณ์ หมั่นวงศ์*
Pilailak Munwong

ดร.เพ็ญเกียรติ ขมวัฒนา

Permkiat Khamawattana, Ph.D.

Abstract

The research aims to investigate the state and problems of curriculum implementation of the basic education curriculum B.E. 2544 in the foreign language learning area in public basic education schools under Surin Educational Service Area office three. Respondents are school administrators, chiefs of foreign language learning area, English language teachers from 234 schools and educational supervisor in foreign language learning area. Questionnaires and semi-structured interviews were use in this study. The data have been analyzed by using content analysis, frequency and percentage. The results were as follows: 1. At the management stage, school administrators and chiefs of foreign language learning area managed curriculum. The problems that they encounter were: they had no time to study and understand the curriculum because they were overburdened by other tasks. 2. At the instruction stage: Teachers and chiefs of foreign language learning area were instruction. However, they encountered insufficient fund to develop the educational resources and sometimes, classes were interrupted by school activities. And the big problem was the difficult of setting classroom activities, learning measurement and evaluation through the difference of student basic knowledge.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในช่วงชั้นที่ 2 จากโรงเรียน จำนวน 234 โรงเรียน และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านงานบริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดำเนินการบริหารหลักสูตรปัญหาที่พบได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีภาระงานมาก ไม่มีเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร 2. ด้านงานสอน ครูผู้สอน และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดำเนินงานสอน ปัญหาที่พบได้แก่ การขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การมีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกในระหว่างปีการศึกษา ทำให้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นไปด้วยความลำบาก

KEYWORDS: IMPLEMENTATION / THE BASIC EDUCATION CURRICULUM B.E. 2544 / FOREIGN LANGUAGE LEARNING AREA / SURIN EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE THREE

คำสำคัญ : หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 / กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

* สาขาวิชานิเทศการศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ ภาควิชาภาษาไทย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Pilailak_2520@hotmail.com.

ISSN 1905-4491

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 27 วรรค 2 ได้ระบุให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาของตน เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งแสวงหาความรู้ โดยยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศเป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรนี้เรียกว่า “หลักสูตรสถานศึกษา” หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน หลักสูตรจะชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถจัดมวลประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์จนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ความต้องการของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านประกอบกัน แล้วนำมากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ และจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ โดยให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นด้วย (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2545)

สำหรับการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเรียนตลอดหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2545) จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้คะแนนเฉลี่ย 13.07 และ 13.87 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และเมื่อประเมินระดับคุณภาพ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับปรับปรุงมากที่สุด และมากกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คืออยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 57.58 และ 49.56 ในปีการศึกษา 2547 และ 2548 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ปีการศึกษา:กลุ่ม สาระการเรียนรู้	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ร้อยละผู้เรียนแยกตามเกณฑ์		
					ปรับปรุง	พอใช้	ดี
2547							
ภาษาไทย	7576	40	16.15	40.37	47.24	47.01	5.75
คณิตศาสตร์	7575	40	14.79	36.98	49.21	41.61	9.18
ภาษาอังกฤษ	7576	40	13.07	32.68	57.58	37.88	4.54
2548							
ภาษาไทย	7563	40	17.61	44.03	41.79	46.05	12.16
คณิตศาสตร์	7563	40	14.97	37.44	48.36	44.78	6.86
ภาษาอังกฤษ	7564	40	13.87	34.66	49.56	43.63	6.81

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 ประกอบกับความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญในการบริหารจัดการ

การนิเทศ ตลอดจนนำไปใช้ในการตัดสินใจและเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข อันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพและเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

1. หลักสูตรที่ศึกษา คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

2. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ได้ใช้กรอบแนวคิด การใช้หลักสูตรจากการศึกษาแนวคิดของ โจททิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) โดยครอบคลุม งานบริหารหลักสูตรและงานสอน

3. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 หัวหน้ากลุ่มสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 ศิษยานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

การใช้หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง หรือการนำหลักสูตรไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญคือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน

งานบริหารหลักสูตร หมายถึง การบริหารและดำเนินงานที่เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
2. การเตรียมบุคลากรในสถานศึกษา
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้
6. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น สถานที่ งบประมาณ เป็นต้น
7. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
8. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

งานสอน หมายถึง กิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความ

ต้องการของท้องถิ่น

2. การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนรู้
5. การจัดสอนซ่อมเสริม
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษารัฐบาลที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 2 คือระดับประถมศึกษาปีที่ 4- 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้รักษาการแทน ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	234	คน
2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	จำนวน	234	คน
3. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	จำนวน	234	คน
4. ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	จำนวน	1	คน
รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น	จำนวน	703	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถาม (Check list) และปลายเปิด (Open-ended) มีจำนวน 3 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ฉบับที่ 2 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ฉบับที่ 3 สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) มีจำนวน 1 ฉบับ

ฉบับที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี หลักการแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนด โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาและสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พิจารณาแก้ไขปรับปรุง
4. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาต่างๆ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 234 แห่ง โดยส่งไปและกลับทางไปรษณีย์ และในส่วนของ การสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 1 คน ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับ จำนวน และค่าร้อยละของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ
- ผู้บริหารสถานศึกษา	234	191	81.62
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	234	191	81.62
- ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้น ที่ 2	234	191	81.62
รวม	702	573	81.62

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด จำนวน 702 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 573 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.62 จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 234 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.62 แบบสอบถามของหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 234 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.62 และแบบสอบถามของครูผู้สอน ช่วงชั้น ที่ 2 จำนวน 234 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.62

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับตอบกลับเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และปัญหาการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ มากกว่า 50 ปี ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการ มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ระหว่าง 1-5 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และเคยได้รับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อยกว่า 31 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงเวลา 1-2 ปี มีอายุราชการ 1-5 ปี ภาระงานสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับช่วงชั้นที่ 2 ส่วนใหญ่ มีคาบสอน จำนวน 6 คาบต่อสัปดาห์ และเคยได้รับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคและวิธีสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ น้อยกว่า 31 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในช่วงเวลา 1-2 ปี มีอายุราชการ 1-5 ปี มีภาระงานวิชาการ ซึ่งได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน และเคยเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิค และวิธีสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นเพศชาย อายุ 45 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการนิเทศ ติดตาม เป็นเวลา 7 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านหลักสูตรและการสอน ในปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเป็น ระยะเวลา 4 ปี เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประสบการณ์ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 ส่วนใหญ่ เป็นผู้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการสัมมนาทางวิชาการ เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

งานบริหารหลักสูตร

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

สภาพการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ และเอกสารประกอบหลักสูตรพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ จากหลักสูตรแกนกลางและเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับปัญหา พบว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหา ภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ โดยการจัดหาเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารคู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรแก่ครูผู้สอนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สำหรับปัญหาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหาขาดเอกสารที่จะให้ครูผู้สอนไปศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

2. การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

สภาพการดำเนินการเตรียมบุคลากรในโรงเรียนเพื่อใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ โดยให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร สำหรับปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบปัญหา ขาดครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื่องจากอัตรากำลังที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดมาให้ไม่เพียงพอ

3. การจัดครูเข้าสอน

สภาพการจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดครูเข้าสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 โดยพิจารณาจากวุฒิการศึกษาของครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาความเหมาะสมของครูที่สอนในแต่ละวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบปัญหา ขาดครูผู้สอนที่จบในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

4. การจัดตารางสอน

สภาพการจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติ โดยจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับช่วงเวลา และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมกับคณะกรรมการในการจัดตารางสอน สำหรับปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาประสบปัญหา จำนวนครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ ทำให้ครูผู้สอนมีจำนวนคาบสอนมากเกินไป

5. การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้

สภาพการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ดำเนินการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะ โดยการ

สนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการการเสนอของบประมาณ ในการผลิต จัดหา จัดซื้อวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ สำหรับปัญหาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหาขาดงบประมาณการจัดซื้อ จัดหาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

6. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

สภาพการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในลักษณะเฉพาะ แก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยการจัดให้มีห้องสมุด และมุมหนังสือ หรือแหล่งที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ หัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สำหรับปัญหาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและ หัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหา งบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในลักษณะเฉพาะแก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

7. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

สภาพการเตรียมการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของศึกษานิเทศก์ พบว่า ก่อนทำการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ศึกษานิเทศก์ได้เตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร โดย ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพโรงเรียนต่าง ๆ สำหรับปัญหาในการเตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรหลักสูตร พบว่า ศึกษานิเทศก์ประสบปัญหา บุคลากรในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ไม่เพียงพอ

การดำเนินการ การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรหลักสูตร ศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ด้วยตนเอง ตามแผนปฏิบัติงาน สำหรับปัญหาในการดำเนินการ การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ศึกษานิเทศก์ ประสบปัญหา ไม่สามารถดำเนินการ การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ได้ครบทุกโรงเรียนตามแผนที่วางไว้ เนื่องจาก อัตราค่าจ้างของศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีไม่เพียงพอ

สภาพการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรศึกษานิเทศก์ ใช้วิธีประเมินผล จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สำหรับปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตรศึกษานิเทศก์ประสบปัญหา ไม่สามารถประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้ครบตามกำหนดเวลาในแผนปฏิบัติงาน เนื่องจากภาระงานรับผิดชอบมีจำนวนมาก และ งบประมาณในการประเมินผลการใช้หลักสูตรมีจำนวนจำกัด และการที่ศึกษานิเทศก์ประเมินผลการใช้หลักสูตร จากเอกสารรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน และจากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ศึกษานิเทศก์ เห็นว่าอาจเป็นวิธีการประเมินผลที่ไม่ได้ข้อมูลตามสภาพจริง

สภาพการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยการเยี่ยมชมเรียน ปรีกษา พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอน และ ปัญหาในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ประสบปัญหา การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ไม่ต่อเนื่องและไม่สม่ำเสมอ

สภาพการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ ได้รับมอบหมายให้ประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยจัดทำข้อมูลทางสถิติแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบปัญหา การประเมินผลการใช้หลักสูตรไม่ต่อเนื่อง และไม่สม่ำเสมอ

8. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

สภาพการประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแก่ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยจัดประชุมคณะกรรมการ และ โดยการประชาสัมพันธ์แก่ ผู้เรียนในช่วงเวลาเช้าแถวตอนเช้า สำหรับปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาประสบปัญหา ภาระงานครูผู้สอนมีมาก ทำให้การประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่ต่อเนื่อง

งานสอน

1. การทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

สภาพการทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บท และปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอน ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้และปรับหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยศึกษาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร เอกสารคู่มือต่าง ๆ เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และการปรับหน่วยการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มสาระ สนับสนุนให้ครูผู้สอนโดยการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร เอกสารคู่มือต่างๆ สำหรับปัญหา พบว่าครูผู้สอนและพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระประสบปัญหา ขาดความชำนาญในการปรับหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2. การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่าครูผู้สอนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการศึกษาและเลือกบทเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้คำปรึกษา สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน ประสบปัญหา การมีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกในระหว่างปีการศึกษา ทำให้การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าครูผู้สอน มีหลักการในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิธีการสอน ส่วนใหญ่ ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร มากกว่าภาษาอังกฤษและหัวหน้ากลุ่มสาระ ได้รับมอบหมาย ในการติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน ประสบปัญหา ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจัดส่งผู้เรียนออกไปแข่งขัน ความรู้ความสามารถ ด้านภาษาต่างประเทศ และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสม สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน ประสบปัญหา ภาระงานมาก ทำให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำได้ไม่เต็มที่ และหัวหน้ากลุ่มสาระประสบปัญหา ภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการติดตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4. การพัฒนาและ การใช้สื่อการเรียนการสอน

สภาพการพัฒนา และ การใช้สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนรู้อุปกรณ์ภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอน พัฒนาและใช้สื่อการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่งเสริมโดยการแนะนำการใช้สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และวิธีสอนแก่ครูผู้สอน สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอนและ หัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหา ขาดงบประมาณในการพัฒนา สื่อการเรียนรู้

5. การสอนซ่อมเสริม

สภาพการสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริม ให้แก่ผู้เรียนที่เรียนไม่ทันหรือประสบปัญหาการเรียน และจัดสอนซ่อมเสริมช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียน โดยการให้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม และหัวหน้ากลุ่มสาระ ให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนในการจัดสอนซ่อมเสริม สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน ประสบปัญหา โรงเรียนมีกิจกรรมมาก ไม่มีเวลาในการจัดสอนซ่อมเสริม

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนรู้อุปกรณ์ภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอน วัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยการทดสอบแบบข้อเขียน รองลงมาใช้การทดสอบปฏิบัติ ซึ่งประเมินผลปลายภาคเรียนและปลายปีการศึกษา รองลงมา ประเมินผลระหว่างเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระส่งเสริมครูผู้สอน ศึกษาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จากเอกสาร

ตำรา สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหา ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน ทำให้การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ลำบาก และปัญหารองลงมา คือ ขาดเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานบริหารหลักสูตร

การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเอกสารประกอบ หลักสูตรต่างๆ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ จากหลักสูตรแกนกลาง และ เอกสารประกอบหลักสูตร และพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาวิเคราะห์ และทำ ความเข้าใจโดยการจัดหาเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารคู่มือต่างๆ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แสดงให้เห็น ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระได้ให้ความสำคัญกับหลักสูตร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ควรมีความรู้ความเข้าใจในทุกอย่างที่รับผิดชอบในการบริหาร เพื่อสามารถส่งเสริมและให้คำแนะนำ แก่ครูผู้สอนได้ ซึ่ง สอดคล้องกับจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจนให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในสถานศึกษาได้ จะสามารถทำให้การใช้ หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยาก ซึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ผู้บริหารสถานศึกษาควร ทำความเข้าใจให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) กล่าวถึง การนำ หลักสูตรไปใช้ว่าผู้บริหารต้องทำการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริงความสอดคล้อง กับความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียนและชุมชน ความพร้อมของสถานศึกษา ต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร การจัดหาวัสดุประกอบ หลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มีการจัดสรรงบประมาณได้กระทำอย่างชัดเจนแน่นอน มีอยู่ในแผนนโยบายหรือไม่ อาคาร สถานที่ที่จะต้องปรับใช้กับหลักสูตรมีเพียงพอแล้วหรือยัง การเตรียมบุคลากรจะกระทำโดยวิธีใด ส่วนปัญหาจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้วิจัย เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระควรหาเวลาศึกษาและหากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระไม่มี ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรพอจะมีผลต่อการส่งเสริมครูผู้สอนในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ตามมา

การเตรียมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษา ดำเนินการเตรียมบุคลากรในสถานศึกษาด้วยตนเอง โดยให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การเตรียมบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีดังกล่าวมีความเหมาะสม เนื่องจากหน้าที่ผู้บริหาร สถานศึกษา ส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ นับเป็นวิธีหนึ่งในการเตรียมบุคลากรในสถานศึกษาที่ สถานศึกษาปฏิบัติได้ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรอาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่นวิธีประชุมชี้แจงการอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า การเตรียม บุคลากรในสถานศึกษาเพื่อใช้หลักสูตรมีความสำคัญมาก ในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนซึ่งเป็น ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในการใช้หลักสูตร สำหรับปัญหา สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดครูผู้สอน เนื่องจากอัตราค่าจ้างที่สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจัดมาให้ไม่เพียงพอ ซึ่งหน่วยงานอาจจะขาดการวางแผนบุคลากร ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2539) ที่กล่าวว่า สถานศึกษามักจะประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชา มาก และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาที่ต้องอาศัยทักษะ หรือ ความชำนาญเป็นพิเศษ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรในบางสาขา ได้แก่ 1) เกิดการขาดแคลนบุคลากร เหล่านั้นในท้องถิ่น 2) ผู้บริหารขาดการวางแผนบุคลากร ในกรณีนี้ผู้บริหารไม่ได้เตรียมบุคลากรไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้ บุคลากรในสาขาวิชาใด จำนวนเท่าใด จึงทำให้สถานศึกษานั้นขาดบุคลากรในสาขาวิชาที่ต้องการ และ 3) เกิดการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรหรือแผนการเรียน ส่วนมากสภาพเช่นนี้จะเกิดขึ้นในระยะแรก ๆ ของการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้การเตรียมบุคลากรทำไม่ ทัน แต่เมื่อมีเวลาสักระยะหนึ่งแล้วปัญหานี้จะหมดไป

การจัดครูเข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดครูเข้าสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 โดยพิจารณาจากวุฒิการศึกษาของครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการพิจารณาความเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวปฏิบัติดังกล่าว เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าความรู้ของครูผู้สอนมีความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ ดังที่ ช่าง บัวศรี (2532) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของครู การจัดเตรียมครูผู้สอนจะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับความสามารถของครู การจัดเตรียมครูผู้สอนจะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ สำหรับปัญหาผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ ประสบปัญหาขาดครูผู้สอนที่จบในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยเห็นว่าทางสถานศึกษาขาดงบประมาณที่จะจัดหาบุคคลภายนอกมาสอน ทั้งนี้ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากชุมชนเข้ามาช่วยเหลือจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิปปนนท์ เกตุทัต (2539) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาจะต้องเป็นภารกิจร่วมกันของปวงชนในทุกสถาบัน ทุกองค์กร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

การจัดตารางสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ มีแนวปฏิบัติในการจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 โดยจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับช่วงเวลา และ หัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับคณะกรรมการในการจัดตารางสอน สำหรับปัญหา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระส่วนใหญ่ ประสบปัญหาจำนวนครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ ทำให้ครูมีจำนวนคาบสอนมากเกินไป นับว่าเป็นปัญหา ที่คงต้องหาทางแก้ไขโดยเร็ว ดังที่ สุมน อมรวิวัฒน์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่องเกณฑ์การประเมินบุคลากร สรุปได้ว่า ชั่วโมงการสอนของครูนับเป็นตัวแปร ซึ่งสามารถชี้ประสิทธิภาพในการสอนของครูได้ ซึ่งเกณฑ์กำหนดว่าในระดับประถมศึกษา ครูไม่ควรสอนเกินสัปดาห์ละ 18-20 ชั่วโมง ถ้าเกินกว่านี้ คุณภาพทางการศึกษาจะลดลง

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ ได้จัดบริการวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะ โดยสนับสนุนให้ครูผู้สอนผลิตวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ เสนอขอของบประมาณในการผลิต จัดหา จัดซื้อ ซึ่งวิธีการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ดังกล่าว เหมาะสมแล้ว เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอเมื่อพิจารณาจากสภาพปัญหาโดยรวม สำหรับปัญหาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา วัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอี่ยม มังคลาด (2537) พบว่าสถานศึกษาขาดงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุหลักสูตร วัสดุสื่อหลักสูตรไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รศ.นิชา ช่างเนียม (2542) พบว่า สถานศึกษามีปัญหาคือ ขาดงบประมาณในการจัดหา จัดซื้อ วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในลักษณะเฉพาะ แก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยการจัดให้มีห้องสมุดมุมหนังสือเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือแหล่งที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ หัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ George Beauchamp (1975) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึงการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติโดยประกอบ ด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ครูได้มีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้กล่าวว่า การเตรียมอาคารสถานที่สำหรับการใช้หลักสูตร ได้ยึดเป้าหมายและหลักการของหลักสูตรตลอดจนจุดเน้นต่างๆ ได้แก่ จัดบรรยากาศให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน จัดห้องสมุด มุมหนังสือ หรือแหล่งวิชาการที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีบริเวณให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนกิจกรรมในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และจัดป้ายนิเทศ ห้องสมุดให้อยู่ในสภาพปัจจุบัน และใช้ประโยชน์ได้ดี สำหรับปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ ประสบปัญหางบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ต่าง ๆ ในลักษณะ เฉพาะแก่ผู้ใช้หลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การหวังพึ่งรายได้จากส่วนกลางอย่างเดียว อาจทำให้ประสบปัญหา ดังนั้นการใช้ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการช่วยเหลืองบประมาณบ้างจึงเป็นการเหมาะสม และตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้ชุมชน สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การเตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทำการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรศึกษานิเทศก์ ได้เตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพสถานศึกษา และในการเตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรศึกษานิเทศก์ ประสบปัญหา บุคลากรในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ไม่เพียงพอ และถึงแม้ว่าศึกษานิเทศก์ จะดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ตามแผนปฏิบัติงานแล้วก็ตามแต่ไม่สามารถดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ครบทุกสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากขาดแคลนศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ศึกษานิเทศก์ ใช้วิธีประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และในการนี้ศึกษานิเทศก์ ประสบปัญหา ไม่สามารถประเมินผลการใช้หลักสูตรได้ครบตามกำหนดเวลาในแผนปฏิบัติงาน เนื่องจากภาระงานรับผิดชอบมีจำนวนมาก และงบประมาณในการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีไม่เพียงพอ

การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการ โดยการเยี่ยมชมชั้นเรียน ปรีกษาพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กับครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระได้รับมอบหมาย ให้ติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำไปจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระ ประสบปัญหา การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่ต่อเนื่องและไม่สม่ำเสมอ

สภาพการประชาสัมพันธ์หลักสูตรหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ประชาสัมพันธ์โดยการจัดประชุมคณะครูและหัวหน้ากลุ่มสาระ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์แก่ผู้เรียนในช่วงเวลาเช้าแถวตอนเช้า สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ได้กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์ว่า การใช้หลักสูตรใหม่จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประชาสัมพันธ์หลักสูตรส่วนหนึ่งด้วย การเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการยอมรับหลักสูตรใหม่นั้นจะต้องกระทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ สื่อที่ใช้ในการแนะนำหลักสูตรมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายของการใช้หลักสูตร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพิมพ์ สิ่งเหล่านี้สามารถใช้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยทั่วไป ส่วนคณะครูนั้น ควรจะได้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับปัญหา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระส่วนใหญ่ ประสบปัญหา ภาระงานครูผู้สอนมาก ทำให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่ต่อเนื่อง และระบบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่ชัดเจน

การทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บท และปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ทำความเข้าใจ โดยการศึกษาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร เอกสารคู่มือต่าง ๆ การปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว สอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า หัวใจการนำหลักสูตรไปใช้คือการสอน และบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือครู และเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุด ครูผู้สอนจึงต้องทำความเข้าใจในหลักสูตรให้ถ่องแท้ สำหรับปัญหา พบว่า ครูผู้สอน ขาดความชำนาญ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบทั้งภาระงานสอน และภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน อาจทำให้ครูไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ตลอดจนการปรับหน่วยการเรียนรู้ และนำไปสู่ปัญหาการขาดความชำนาญได้

วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ วางแผนการโดย การศึกษาและเลือกบทเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และหัวหน้ากลุ่มสาระให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอน ผู้วิจัยเห็นด้วยกับ ลักษณะการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ดังที่ Peter F. Oliva, (1982) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร สรุปได้ ว่า หลักสูตรควรประกอบไปด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์การสอน เทคนิควิธีการวัดและประเมินผล และ วรรณกรรม ศุนาลัย (2535) กล่าวไว้ว่า การวางแผนการสอน คือการที่ผู้สอนเตรียมตัวผู้สอนเอง โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตร เพื่อทราบถึง วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ศึกษาเนื้อหาสาระบทเรียน การเลือกใช้วิธีสอนให้ตรงกับเนื้อหา เตรียม ขั้นตอนในการสอนจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้า จะทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น สำหรับปัญหา ผลการวิจัย พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ ประสบปัญหา การมีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกในระหว่างปีการศึกษา ทำให้การวางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ มีหลักการในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่วนใหญ่ ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้และ ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง สอดคล้องกับ สنجัด อุทรานันท์ (2532)ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะต้องเริ่มจากการ พิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะ ก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด สำหรับปัญหาพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ ประสบ ปัญหาผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการระงวนระงมาทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่เป็นไปตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รศ.ดร. ช่างเนียม (2542) พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนแตกต่างกันมาก ทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ล่าช้า จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งหากผู้เรียนมีพื้นฐาน ความรู้แตกต่างกันมาก ก็ยากที่จะเรียนในเรื่องต่อไป

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจัดส่งผู้เรียน ออกไปแข่งขันความรู้ความสามารถ ด้านภาษาต่างประเทศ และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่เหมาะสม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับ ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528) ได้กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็น กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดและ สนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน นอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีภาระให้ คณะแนวทางวิชาการ และผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความสมัครใจ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้าน การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครอง ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตน สามารถช่วยแก้ปัญหาของตนเองและช่วยสังคมได้ด้วย สร้างความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีความ เชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นการเตรียมเด็กออกไปเป็นพลเมืองดีต่อสังคม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ช่วยให้เด็กรักและผูกพันกับสถานศึกษา

สำหรับปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระส่วนใหญ่ ประสบปัญหาภาระงานมาก ทำให้การจัดและติดตาม กิจกรรมเสริมหลักสูตรทำได้ไม่เต็มที่

การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ แนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และวิธีสอนแก่ครูผู้สอน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2541) กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนว่าสื่อการสอนมีมากมายเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกให้ เหมาะสม หรือถ้าผู้เรียนในชั้นมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้อย่างมาก สามารถรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง และสอดคล้อง กับ นันทกา ประกอบนันท์ (2540) ที่กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จได้นั้น

ส่วนหนึ่งมาจากการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง สอดคล้องกับบทเรียนสำหรับปัญหาพบว่า ครูผู้สอน และหัวหน้ากลุ่มสาระส่วนใหญ่ ประสบปัญหาขาดงบประมาณในการพัฒนา และจัดหาสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ จัดสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียนที่เรียนไม่ทันหรือประสบปัญหาการเรียนซึ่งใช้ช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียน จัดสอนซ่อมเสริม โดยการให้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชวุฒท์ อยู่ในศีล (2546) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการจัดสอนซ่อมเสริมและดำเนินการจัดสอนให้แก่ผู้เรียนที่เรียนไม่ทัน หรือประสบปัญหาการเรียน สำหรับปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ประสบปัญหา ไม่มีเวลาในการจัดสอนซ่อมเสริม เนื่องจากสถานศึกษามีกิจกรรมมาก

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ วัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลากหลายรูปแบบ ทั้งโดยการทดสอบปฏิบัติ การทดสอบตามสภาพจริงและด้วยการสนทนาภาษาอังกฤษ รวมทั้งเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายนอกจากนี้ ได้แก่ แบบทดสอบแบบข้อเขียน แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินทักษะ และ แบบประเมินแฟ้มผลงาน การประเมินผลการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะประเมินผลปลายภาคเรียนและปลายปีการศึกษา ประเมินผลเมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ใดหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นการวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระ ส่วนใหญ่ ส่งเสริมความรู้ความสามารถแก่ครูผู้สอนโดยให้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากเอกสารตำรา สำหรับปัญหา ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ ประสบปัญหา ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันทำให้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปด้วยความลำบาก และ หัวหน้ากลุ่มสาระส่วนใหญ่ ประสบปัญหา ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1. ควรเพิ่มอัตรากำลังครูผู้สอน ให้เพียงพอกับความต้องการของสถานศึกษา และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในเรื่องที่ได้รับกรอบรอมก่อนข้างน้อย แต่มีความจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ เรื่องการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน โดยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอน
2. ควรเพิ่มจำนวนศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น และส่งเสริมความรู้ความสามารถศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งด้านงานบริหารหลักสูตรและงานสอน นอกจากนี้แล้ว ควรสนับสนุนงบประมาณ ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการดูแลอย่างทั่วถึงทุกสถานศึกษา
3. ควรสนับสนุนแนวทางในการดำเนินการงานพิเศษให้กับสถานศึกษา เพื่อทางสถานศึกษาจะได้วางแผนปฏิบัติการงานพิเศษ ซึ่งหมายถึง งานที่ไม่มีอยู่ในแผนปฏิบัติงานแต่สถานศึกษาต้องปฏิบัติตามนโยบายในเวลาอันจำกัด โดยที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการงานพิเศษนั้นได้และไม่ส่งผลกระทบต่อภาระงานสอนของครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

1. ควรดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้ต่อเนื่องมากขึ้น

2. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การนำหลักสูตรไปใช้ เกี่ยวกับ การทำความเข้าใจหลักสูตรและการปรับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน เพื่อสามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1. ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในการจัดการเรียนรู้ตามปกติ และครูผู้สอนยังสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ในการสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ด้วย

2. ควรส่งเสริมหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากขึ้น โดยการจัดหาเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ การให้เข้ารับการอบรม การให้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ และการประชุมต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนให้บุคลากรดังกล่าวพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระ

ควรดำเนินการประสานงานกับครูผู้สอนให้มากขึ้น เพื่อรับทราบปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหาจากการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ควรพัฒนาตนเองให้มากขึ้น ในการทำความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้สามารถปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ได้

2. ควรดำเนินการประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสาระ ในการรายงานสภาพ และปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู เพื่อทุกฝ่ายจะได้ร่วมมือกันในการแก้ปัญหา ซึ่งจะส่งผลให้การนำหลักสูตร ไปใช้ ดีขึ้นตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. คู่มืออบรมครูแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: อลิอัน เพรส, 2539.

ธีรารัง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: เอรวิณการพิมพ์, 2532.

นันทกา ประกอบนันท์. การศึกษาการใช้หลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2541.

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และคณะ. กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบัณฑิต, 2528.

รศินา ช้างเนียม. การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

รุ่ง แก้วแดง. เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 15. นนทบุรี: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

วราภรณ์ ศุนาลัย. หลักสูตรและหลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. การจัดหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค, 2545.

วิบูลย์ อยู่นาค. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการเทคโนโลยี
สารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

วิชัย วงษ์ใหญ่. หลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

สังข์ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สิปปนนท์ เกตุทัต. การปฏิรูปการศึกษา รายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
วัฒนาพานิช, 2518.

สุมน อมรวิวัฒน์. รายงานการวิจัยเกณฑ์การประเมินสถาบันการศึกษาไทย: ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

เอี่ยม มังคลาด. การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

ภาษาอังกฤษ

Beauchamp George A. **Curriculum Theory**. 2nd ed. Illinois: The Kagg Press, 1975.

Oliva Peter F. **Developing the Curriculum**. USA: Little, Brown and Company, 1982.